

**PROJECTE DE BIBLIOTECA ESCOLAR I FOMENT DE
LA LECTURA**
“Una finestra al món”

**Biblioteca escolar del CEIP Jaume Fornaris i Taltavull
Son Servera**

GUIÓ

1.- Títol.....	Pàg. 3
2.- Breu descripció del centre i del context.....	Pàg. 3
3.- Trajectòria de la biblioteca fins al moment.....	Pàg. 5
4.- Justificació del projecte.....	Pàg. 5
5.- Descripció del projecte:.....	Pàg. 6
a) Espai.....	Pàg. 6
b) Objectius.....	Pàg. 6
c) Estructura organitzativa i funcional.....	Pàg. 7
d) La biblioteca escolar al servei del foment de la lectura i de l'adquisició de les competències bàsiques.....	Pàg. 7
e) Recursos humans i formació als usuaris.....	Pàg. 8
f) Actuacions previstes, temporalització i pressupost previstos.....	Pàg. 8
g) Pla de seguiment, criteris d'avaluació.....	Pàg. 9
6.- Conclusions.....	Pàg. 9

1.- Títol: *Una finestra al món*

Hem pensat amb el títol “*Una finestra al món*” perquè entenem *la Biblioteca escolar* com un espai privilegiat del nostre centre. Un espai on el visitant pugui gaudir de la lectura. Un lloc que doni peu a l'ambigüitat, que permeti a l'alumnat passar pel món imaginari propi de la literatura, que escapi de la realitat i jugui amb la il·lusió, però també un espai on s'emmagatzemi el màxim coneixement de la nostra realitat, on intervenen diferents mitjans: llibres, enciclopèdies... i material informàtic. I aquí cobra una especial importància les noves tecnologies. La internet amb les múltiples possibilitats esdevé per si mateixa un sinònim d'aquesta mirada, d'aquesta finestra al món.

També comentar que aquesta riquesa d'informació com a reflex del coneixement actual s'ha d'anar canalitzant. Com a docents hem d'educar als nostres alumnes a sintetitzar, a saber cercar dins la xarxa multinformativa existent en l'actualitat i en tots els mitjans, ja sigui en enciclopèdies i llibres de consulta, com en l'àmbit de les noves tecnologies.

2.- Breu descripció del centre i del context.

El *C.E.I.P. Jaume Fornaris i Taltavull* és un centre públic d'Educació Infantil i Primària que depèn de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, des de l'any 1977.

Està situat al final del carrer de Les Creus de Son Servera, al peu mateix del Puig de Sa Font. Entre el carrer de Les Creus i el carrer de L'Escola, al vessant sud-oest té una finca rústica de pinar i garriga, protegida com ANEI, on comença el puig.

L'edifici de primària es va inaugurar el 15 de setembre de l'any 1977 i l'any 2006 es va fer una ampliació de tres aules més. També es va construir un edifici separat per educació infantil amb sis aules.

La matrícula anual és de 567 alumnes (145 a infantil i 422 a primària, curs 2009-10). Tres línies d'educació primària a excepció de primer de primària que son quatre i dues d'educació infantil.

Un servei de menjador per tot l'alumnat, servit per una empresa de la zona que fa el menjar al mateix centre amb quatre persones a la cuina, i amb monitores que atenen els infants abans i després de dinar.

L'horari és de jornada continuada (des d'aquest curs escolar i per motiu d'obres al centre), de dilluns a divendres de 9 a 14 hores. Les exclusives són de 14 a 15h.

El menjador està obert de 14 a 16h. (menjar i guarda). També hi ha un seguit d'activitats extraescolars de 16 a 17 h. d'informàtica, dimarts i dijous d'anglès, organitzades per l'APIMA. Els dimarts i dijous de les 16,30 a les 20 h. hi ha l'*Escoleta Viva* organitzada pels serveis educatius i socials de l'Ajuntament. Es fa feina amb grups de nins i nines ensenyant-los jocs d'entreteniment i de manualitats. També comentar, que des de fa dos cursos escolars ens hem inscrit al programa PROA, que consisteix en classes de repàs d'alumnes de tercer cicle de primària a mans de dues mestres.

L'alumnat del nostre centre està adscrit a l'Institut de Son Servera, on pot cursar ESO i Batxiller.

La majoria dels alumnes viuen a la població de Son Servera, una minoria a Cala Millor, Cala Bona o Costa dels Pins. A la localitat de Cala Millor hi ha l'altre centre d'Infantil i Primària del municipi també de tres línies, Na Penyal, adscrit al mateix Institut.

Les famílies dels alumnes treballen al sector terciari, la major part a Hosteleria i comerç. El vuitanta per cent dels pares i mares dels nostres alumnes ha nascut fora de Mallorca, no així els seus fills i filles, que són mallorquins, encara que parlen el castellà a casa seva i al carrer. Amb l'espanyola hi ha al centre alumnes de 14 nacionalitats diferents.

Pel que fa a l'entorn físic els nuclis de Cala Millor i Cala Bona estan fortament urbanitzats. Als voltants del centre darrerament s'hi estan construint molts de blocs

d'habitatges que l'ocupen famílies que matriculen els seus fills al centre.

Un dels objectius del centre és intentar que l'interès dels nostres alumnes i les seves famílies per la cultura, costums, la llengua, etc. de la Comunitat de les Illes Balears cada vegada vagi en augment i es vagi assolint progressivament com a pròpia.

– *Coses a tenir en compte pel curs 2009-10:*

Actualment se estan realitzant obres al col·legi que consisteixen en la construcció d'un menjador i una cuina nova i també una sala multi usos per tal de poder realitzar l'educació física i altres activitats.

Tot això fa que hi hagi algunes modificacions que s'han de tenir en compte:

- El menjar no es realitza al centre sinó que es dur un càtering a l'escola (mentre duren les obres).
- S'han eliminat físicament dos patis (mentre duren les obres).
- Se'ns ha concedit continuar la jornada continuada una vegada realitzats tots els tràmits (consell escolar, votacions dels pares, resposta administrativa).

3.- Trajectòria de la biblioteca fins al moment.

L'escola "*Jaume Fornaris i Taltavull*" ha comptat des de sempre amb un espai dedicat a Biblioteca. Aquesta va funcionar com a Biblioteca central amb els recursos disponibles en aquell moment: un fons de llibres que augmentava a poc a poc i la disponibilitat dels i de les mestres que començaren a organitzar-la i a fer tornos.

Però a mesura que anava augmentant el nombre d'alumnes i es feia necessari disposar de més aules, l'espai que es dedicava a Biblioteca es va transformar ben aviat en una aula i, el que havia funcionat com a tal es va desfer i començà a funcionar com a Biblioteca Distribuïda . I així ha estat fins ara. Cada aula té els seus llibres de lectura que van rotant dins els nivells de cada cicle.

El registre d'aquest fons ha estat difícil de dur, darrerament, ja que són tres línees per nivell, l'encarregada és tutora i el temps que podia dedicar-li va organitzar una "biblioteca" amb el fons de llibres que no eren de literatura infantil, si no de consulta . Es va seguir duent el registre i la classificació CDU.

Però aquesta biblioteca, si li podem dir així, fa uns anys que ha quedat com únic espai on es guarda gran quantitat de material, és la sala de professors, s'hi fan activitats alternatives, de suport... les prestatgeries i els armaris les ocupen els diferents mestres per guardar el seu material,... Per tot això no es pot dir que funcioni com a tal.

Però sí s'han seguit fent activitats relacionades: Setmana del Llibre, Contacontes, participació de padrins per contar contes, visites a la Biblioteca Municipal, exposicions de llibres...

4.- Justificació del projecte.

En l'anterior punt hem vist que tot i les dificultats d'espai la nostra escola té una tradició de biblioteca escolar, ja sigui en la modalitat de biblioteca de centre com de biblioteca distribuïda.

Ja fa uns anys que un grup de mestres reivindicam un espai adequat per reubicar la biblioteca escolar, donar-li un nou impuls. Pensam que aquest any és el moment idoni per planificar aquest espai perquè durant aquest curs escolar ens fan obres al centre i ens amplien espais i volem ubicar la biblioteca de centre on hi havia l'antic menjador. Un espai prou ampli, amb bona il·luminació que s'adequa perfectament a la biblioteca escolar que desitgem.

I ens hem posat en marxa. El passat dimarts 13 d'abril de 2010 a les 14h. l'equip directiu, una vegada acordat iniciar-se en el projecte, va convocar un claustre extraordinari per parlar del tema i aprovar la participació en la convocatòria del projecte de biblioteca escolar i foment de la lectura. En aquest també es va crear una comissió que iniciàs un projecte de biblioteca. El passat dilluns 19 d'abril de 2010 a les 14h es va dur a terme un consell escolar per informar i aprovar la participació en la convocatòria del projecte.

Ja ha arribat l'hora, el moment que esperàvem per disposar d'un espai per poder-hi instal·lar tot el fons de biblioteca i els catorze ordinadors que actualment tenim a l'aula d'informàtica. Es tracta de juntar, de coordinar els dos espais per poder fer de la Biblioteca un espai modern. Un espai adequat per poder-hi dur a terme tota classe d'activitats relacionades amb la lectura i amb la creativitat literària i artística dels i de les alumnes.

5.- Descripció del projecte.

a) Espai: La ubicació de la Biblioteca és un espai de nova creació, ja que degut a les obres disposarem d'espais nous. Aquest és un espai gros (antic menjador) fa aproximadament uns 14 metres de llargada per uns 8 d'amplada. Bona ventilació, il·luminació i situat a la planta de baix del centre (al costat dels patis). Disposa de dues entrades/sortides que faciliten l'accés des de l'interior de l'edifici, així, com des d'un dels patis del que disposa el centre.

b) Objectius:

- Dinamitzar la biblioteca del centre.
- Despertar, crear i estendre el gust per la lectura.
- Formar als usuaris en la recerca, organització i aplicació adequada d'informació.
- Formar als usuaris en el funcionament i amb els hàbits d'una biblioteca.
- Fomentar la creativitat (artística, literària, dramàtica) dels alumnes a través de la lectura.

- Integrar la Biblioteca dins el Pla lector, i aquest dins les programació didàctiques de les diferents àrees, així com, relacionar-lo en les competències bàsiques.
- Dotar-la de forma permanent amb els recursos necessaris pel seu funcionament.

c) Estructura organitzativa i funcional

Durant aquest curs actual hem duit a terme el desdoblament en l'àrea d'educació Física. El mestre-tutor de cada grup-classe ha quedat amb la meitat del seu grup i l'altre meitat del grup ha fet Educació Física amb una altre meitat d'un altre grup. Aquesta proposta té l'inconvenient organitzatiu però té l'avantatge de què el/la tutor/a de cada grup atén de manera més individual als seus alumnes en moments puntuals de l'horari lectiu.

Pensem que ha estat una opció organitzativa que ens ha funcionat prou bé, i cara al proper curs pensem seguir amb aquets desdoblaments en l'àrea d'Educació Física. I afegirem que el desdoblament estigui coordinat en les àrees d'Educació Física/Lectura (Biblioteca). És a dir, quan la meitat d'un grup-classe estigui fent Educació Física, l'altre meitat anirà a la biblioteca amb el seu tutor/a fent lectura o activitats relacionades amb el Pla lector. En definitiva, es tracta d'integrar la biblioteca escolar en un marc global d'actuacions adreçades al foment de la lectura.

Finalment comentar que a nivell de funcionament de la biblioteca es seguirà el Sistema de Classificació Decimal Universal que és el que s'utilitza generalment en totes les biblioteques.

d) La biblioteca escolar al servei del foment de la lectura i de l'adquisició de les competències bàsiques.

La integració de la biblioteca escolar en un marc global d'actuacions adreçades al foment de la lectura és una de les raons per les quals el claustre de mestres del nostre centre ens ha fet moure i demanar ajudes per iniciar el projecte de la biblioteca escolar. Amb aquesta actuació pretenem coordinar esforços i atendre al currículum oficial de l'Educació Primària que estableix que els centres han de garantir la incorporació d'un temps diari de lectura, no inferior a trenta minuts, al llarg de tots els cursos de l'etapa..

A aquest efecte, s'han d'acordar les mesures a adoptar per millorar la comprensió lectora i la capacitat d'expressió dels alumnes i per potenciar l'hàbit lector en totes les disciplines. Per aquest motiu pensem que la biblioteca com a tal, és l'entorn més adequat per dur a terme aquesta actuació lectora.

L'adequació del projecte al desenvolupament de les competències bàsiques de l'alumnat, especialment de la competència per aprendre a aprendre, de la competència en comunicació lingüística, del tractament de la informació i competència digital, i de l'autonomia i iniciativa personal ens ha de possibilitar formar alumnes competents en el món d'avui.

e) Recursos humans i formació als usuaris

S'ha creat una comissió per iniciar l'organització de la futura biblioteca; i en posteriors claustres es crearà una comissió definitiva que s'encarregarà de gestionar i supervisar la mateixa. En aquesta comissió permanent hi haurà la coordinadora de la Biblioteca, un mestre de cada cicle i el coordinador de les TIC.

A principi del proper curs el cap d'estudis establirà un horari de biblioteca. Cada grup-classe tindrà una hora setmanal per poder fer ús de la mateixa.

Pensam formar als alumnes i a les alumnes del nostre centre en aspectes relacionats amb el funcionament i en l'organització del servei de biblioteca, aspectes generals que els resulti útil en la utilització d'altres biblioteques.

f) Actuacions previstes, temporalització i pressupost previstos.

Durant aquest tercer trimestre començarem a planificar la biblioteca. La comissió encarregada anirà demanant pressupost per:

- Sistema de seguretat: es tracta de reforçar les finestres i les portes (en barreres metàl·liques o en altre material).
- Mobiliari (prestatgeries, taules, planells d'informació...)
- Equipament elèctric, telefònic i informàtic (endollar ordinadors, connexió a Internet, connectar-los en xarxa...)
- Llibres i fons (revisió fons documental actual i ampliació del mateix)

Com podem veure les despeses per reubicar la Biblioteca són variades i tindran un cost econòmic elevat pels ingressos dels que disposa el centre. És per aquest motiu que hem iniciat el projecte i poder rebre l'ajut de 3.000 Euros. També es demanarà l'ajut de l'A.M.I.P.A i de l'Ajuntament de Son Servera.

D'altra banda, els mestres organitzaran un concurs entre tot l'alumnat de l'escola per escollir un logo de la biblioteca. Que ens servirà per informar als i a les alumnes i als pares/mares de la redistribució de la biblioteca.

S'establiran coordinacions amb el responsable de la biblioteca municipal, així com, s'oferirà la possibilitat d'obrir la biblioteca escolar en horari no lectiu amb l'ajut de monitors/es a través de l'AMIPA o/i dels serveis educatius i socials de l'Ajuntament.

g) Pla de seguiment, criteris d'avaluació

La comissió permanent realitzarà un informe d'avaluació trimestral que entregarà al cap d'estudis i aquest informarà a les reunions de CCP i al consell escolar que pertoqui. En aquest informe s'especificaran les actuacions que ens han funcionat, i les propostes de millora que s'han de fer. Es tracta d'anar revisant el funcionament i l'organització de la biblioteca i anar millorant el servei per a què sigui més eficaç.

6.- Conclusions.

Unes de les màximes finalitats que com a mestres volem millorar és el tema de la lectoescriptura en els i les nostres alumnes.

Un aspecte bàsic i fonamental per l'adquisició de l'aprenentatge i l'assoliment de la majoria de les àrees de coneixement que s'imparteixen en tot ensenyament. A aquest efecte, s'han acordat les mesures a adoptar per millorar la comprensió lectora i la capacitat d'expressió dels i de les alumnes i per potenciar l'hàbit lector en totes les disciplines.

Algunes d'aquestes mesures fan referència a aspectes curriculars, tals com:

- La integració de les competències bàsiques dins les programacions de les diferents àrees o bé el Pla lector.

A qüestions legislatives:

- La mitja hora diària de lectura obligatòria per tot l'alumnat

D'altres tracten de qüestions organitzatives, com pugui ser:

- El desdoblament Educació Física/Lectura que tenim contemplat introduir cara al proper curs escolar.

I d'altres fan referència a l'espai, al marc on es vol dur a terme aquest tipus d'activitat.

El projecte de *Biblioteca escolar i foment de la lectura* que hem iniciat, vol oferir al nostre alumnat, un marc ideal perquè puguin entrar en el món de la lectura, de les lletres, del coneixement. El possibiliti accedir al món que l'envolta, l'obri una *finestra al món*.

Finalment comentar que l'inici, l'assoliment i la finalització del projecte pot tenir una durada de dos o tres anys. Calcular la durada exacta del que pot durar tot el procés que hem iniciat se'ns fa difícil de calcular.